

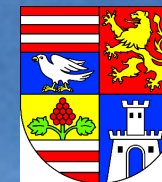

„PROGRAM OBNOVY KRAJINY KOŠICKÉHO KRAJA“

**Michal Kravčík, Ing. CSc.,
Poslanec Košického samosprávneho kraja
18. september 2019**

SPOLOČENSKÉ DÔVODY, PRE KTORÉ PROGRAM VZNIKÁ

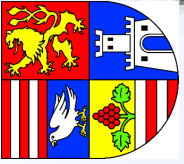
1. **Vodné riziká - nedostatok vody v pôde aj v podloží, vysychanie prameňov, povodne**
2. **Environmentálne riziká (ubúdanie biodiverzity);**
3. **Klimatické riziká (prehrievanie krajiny, nárast frekvencie aj intenzity extrémov v počasí a živelných pohrôm);**
4. **Potravinové riziká (pokles produkčného potenciálu pôd);**
5. **Sociálna riziká - zhoršovanie podmienok pre život, chudoba až nedostatok potravín a hlad – rozpad sociálnej súdržnosti, migračné vlny, a to až celosvetového rozsahu.**

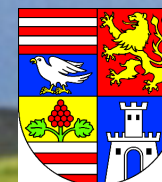

CIEĽ PROGRAMU A CESTA K NEMU

... aby Košický kraj bol menej ohrozovaný povodňami, suchom, klimatickou zmenou i niektorým prejavmi náhlych zmien počasia. Aby boli zvýšené zásoby podzemných zdrojov vody a týmto zároveň posilnené pramenné oblasti v kraji, aby sa voda vrátila do studní, aby sa zvýšil výpar vody z krajiny a cez vegetáciu dochádzalo k termoregulácii krajiny

... realizáciou Programu v Košickom kraji je reálne očakávať zvýšenie zásob podzemných vôd o cca 600 mil. m³ za podmienky, že v štruktúrach krajiny sa vytvorí minimálne 60 mil. m³

PRINCÍPY A NÁSTROJE EFEKTÍVNOTI PROGRAMU

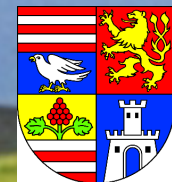
1. Základný princíp: „Ani jedna kvapka dažďovej vody nescie z územia kraja odtečť bez úžitku“
2. KSK vyzve všetky inštitúcie, ktoré pôsobia na území kraja, aby sa zapojili do programu (lesné spoločenstvá, farmárske spolky, vlastníkov priemyselných areálov a parkov, vlastníkov a správcov zastavaných plôch, dopravných koridorov a infraštruktúry spevnených plôch.
3. KSK požiada všetky rezortné orgány a inštitúcie, aby pomohli zastaviť vysušovanie Košického kraja tým, že budú rozhodovať v zmysle spomínaného princípu „Ani jedna kvapka dažďovej vody nescie z územia kraja odtečť bez úžitku“

ČASOVÁ ŠTRUKTÚRA PROGRAMU

Pre rok 2019:

1. Zriadiť Vodné rady pre prirodzené regióny/územia/povodia – ktoré budú formovať víziu integrovanej ochrany vôd na úrovni regiónov
2. Vypracovať motivačné zásady a prvky zadržiavania dažďovej vody pre všetkých vlastníkov i správcov pozemkov
3. Vyhlásiť inovatívne riešenia
  - a) s nulovým odtokom dažďovej vody z poľnohospodárskej krajiny
  - b) ozdravovania klímy vlastného pozemku v intraviláne obce
  - c) získavania vodného zdroja pre potreby zásobovania komunit vodou
  - d) d. Modrá škola

KOMPLEXNÁ REALIZÁCIA PROGRAMU

Komplexnosť programu (multisektorovosť a integrovanosť) bude v tejto etape obsahovo premietnutá do jeho realizácie v dvoch úrovniach:

- 1. Realizácia Programu prostredníctvom komplexných realizačných projektov pre integrované povodia a územia krajiny (Komplexné projekty Programu)**
- 2. Implementácia aktivít Programu do hospodárskych procesov verejného a súkromného podnikateľského sektora (Multiplikačné hospodárske impulzy Programu)**

Odhadované objemy potrebných vodozadržných opatrení

Lesná krajina

- hrádzky, odrážky, vsakovacie jamy, protipožiarne nádrže,
– 40 m³/ha vodozadržných opatrení

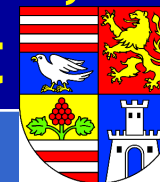
Poľnohospodárska krajina

- hrádzky, vrstevnicové zasiakavacie pásy, medze, remízky, mokrade, vodné plochy, rybníky
- 100 m³/ha vodozadržných opatrení

Urbánna krajina

- Dažďové záhrady a zavodnené parky, podzemné nádrže na recykláciu dažďovej vody
- 300 m³/ha vodozadržných opatrení

Dopady investície na získanie vodných zdrojov, poľnohospodárstva a zníženie lokálnych teplôt

Krajinná štruktúra	Rozloha hektáre	Objem vodozádržných opatrení (mil. m ³)	Investícia (mil. EUR)	Výdatnosť vodných zdrojov (m ³ /s)	Zvýšenie poľn. produkcie (mil. EUR)	Zníženie Produkcie cíteľného tepla (GWh)	Zníženie lokálne teploty v horúcom dni (°C)	Sequestrácia uhlíka (mil. ton)
Zastavané plochy	34458	10,3	207	2,07	0	1447	0,24	103,4
Dopravná infraštr.	22061	6,6	33	1,32	0	927	0,16	66,2
Orná pôda	204034	20,4	102	4,08	15,30	5713	0,97	408,1
Lúky a pasienky	110944	11,1	55	2,22	8,32	3106	0,79	221,9
Lesy	269138	10,8	54	2,15	20,19	3768	0,64	269,1
Záhrady	15646	1,6	8	0,31	1,17	438	0,07	31,3
vinice	2958	0,3	1	0,06	0,22	83	0,01	5,9
	675615	61,1	460	12,22	50,67	15482	2,88	1105,9